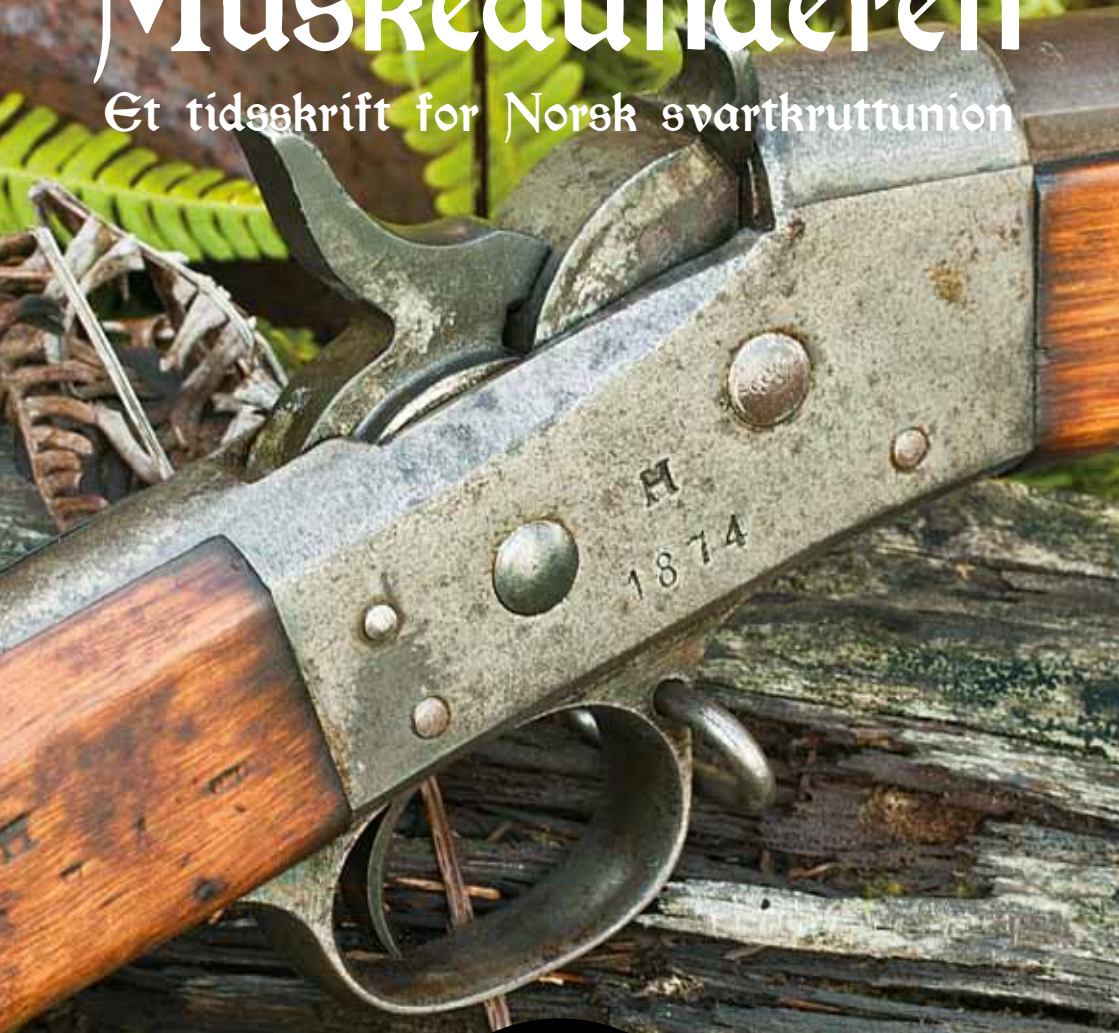

Muskedunderen

Et tidsskrift for Norsk svartkruttunion

Nr. 2 2013

Årgang 29

Sesongen er godt i gang, og de første norgesmesterskapene er allerede avviklet. Dere kan lese en liten rapport fra NM leirdue på side 12. NM felt pågår i skrivende stund, og jeg regner med dere kan lese en rapport i nr. 3 2013. Bladet inneholder også innkalling og sakliste til generalforsamlingen som holdes i Grimstad under NM i slutten av juni, samt en del ander småsaker.

Jeg har blant annet skrevet en liten epistel om NSUs tidlige historie i anledning 30-årsjubileet i år. De fire skytterne som stiftet Norsk svartkruttunion skylder vi en stor takk. Dessverre har tre av de fire gått bort, men jeg håper dere takker den tredje, Ragnar Hegge, for innsatsen når dere treffer på ham denne sesongen. Han blir nok å se på NM og Nordisk.

Dette er det siste nummeret mitt som Muskedunder-redaktør. Jobben er såpass tidkrevende og tilgangen på stoff så dårlig at jeg har takket nei til gjenvalg. I det siste har det vært så mye å gjøre med Muskedunderen og NSU-arbeid at familiekapitalen for lengst er brukt opp hva angår tidsbruk. Jeg vil derfor ikke delta på NM eller Nordisk i år, men heller prioritere familie. Jeg vil med dette takke for meg og ønske min etterfølger lykke til!

side 5

Mærkelig Sprængning af et Tapgevær

side 6

Innkalling til generalforsamling

side 10

Budsjett og regnskap

side 12

NM leirdue

side 14

NSUs tidlige historie

side 16

Støping av kuler til svartkruttvåpen

Forside

Svensk 12 mm Remington rolling block-rifle laget av Husqvarna i 1874 (foto: Øyvind Flatnes.)

Mærkelig Sprængning af et Tapgevær

I NSU har vi heldigvis vært forskånet for alvorlige ulykker, men det er fort gjort å få kjedeantening i perkusjonsrevolver eller etterbrennere i munnladningsgeværer eller -pistoler, dersom en ikke er påpasselig. Historisk finnes det flere kilder som forteller om ulykker. En av de mer kuriøse hendte i 1858 under rekruttskolen til det Indherredske Korps i Nord-Trøndelag. En notis om saken er gjengitt i Norsk Militært Tidsskrift 1858–1859, og er basert på en rapport fra rekruttskolens forstander.

Av Øyvind Flatnes

Notisen, med tittelen *Mærkelig Sprængning af et Tapgevær under Rekruttskolen i 1858 ved Indherredske Korps*, gjengis her i sin helhet: «Under Ladningen, der ved Skiveskydningen altid foretoges efter Tælling og med Mandskaberne opstillede paa eet Geled, var man avanceret til 12te. Tempo, hvor Ladestokken, efterat Kuglen er nedsat, udtrækkes, da Karlen, som ladede de omhandlede Gevær, stod ved Slutningen af dette Tempo med Ladestokken omtrent 1" i løbet, medens hans Sidemand til Høire trækker Ladestokken fuldt ud, men lader den i det Samme glide ud Haanden, saa den falder til Jorden. I sit Fald træffer Ladestokken uheldigvis netop Hanegrenen paa den Førstnævntes Gevær med en Kraft, der er stor nok til at hæve Hanen ud av Stopperhagen og til at Tændhatten detoneres ved dens Tilbagefald, saa Skuddet gaar af; Kuglen standser ved Ladestokken og udvider eller udsplintrer den koniske Fordybning i samme, og Krud-

gassen skaffer sig en Udgang strax bag Kuglen efter at have utvidet Løped og Bajonethalsen paa samme Sted betydeligt. Udvidelsen af den koniske Udhuling i Ladestokken var foregaaet i den Grad, at Ladestokken bagefter hverken kunde bringes ud af eller længere ned i Løbet, men maatte af Bøssemageren udskjæres. Karlsen, som ladede Geværet, følte – efter hans eget Udsagn – ingensomhelst Ulempe af Skuddet; men Sidemanden, de havde staaet lige imod den udstrømmende Krudgas, blev lidt bedøvet og klagede i en Times Tid bagefter over Susen for Ørene.»

Et tappgevær var som regel et flintlåsgevær som var ombygget til perkusjon etter 1841 og riflet og forsynt med en tapp i bunn av løpet etter 1851. Geværene ble ladet med samme type kule som kammerladeren, men kruttladningen var noe redusert.

Norsk svartkruttunion

Postadresse

Norsk Svartkruttunion c/o Kjell Bergersen
Dalveien 115
1878 Hærland

Betalingsadresse

Oddvar Deberitz
Finnholtvegen 848
2114 Disenå

Kontonummer: 0530.10.18985

Medlemskontingent: 200,-

Styre

President	Kjell Bergersen kjberg3(a)online.no	Tlf.: 69 89 58 20 Mob.: 918 49 940
Visepresident	Jørn Olav Larsen jol-lars(a)online.no	Tlf. 37 04 00 45 Mob.: 949 89 886
Sekretær	Per Ljøgodt per.ljogodt(a)hotmail.com	Mob.: 922 64 088
Kasserer	Oddvar Deberitz o-deb(a)online.no	Tlf.: 62 96 43 80 Mob.: 977 63 412
Redaktør	Øyvind Flatnes muskedunderen(a)svartkrutt.net	Mob.: 992 72 450
MLAIC-delegat	Odd Flomark odd(a)utleiepartner.no	Mob.: 916 28 022

Distriktsrepresentanter

Sør- og Vestlandet	Tor Bjarne Justnæs	tjust(a)hotmail.com Mob.: 450 05 596
Østlandet	Dagfinn Torp	dagfinntorp(a)hotmail.com Mob.: 971 70 892
Midt-Norge	Torgeir Wærdahl Tlf.: 72 55 97 26	torgeiwa(a)online.no Mob.: 911 12 297
Nord-Norge	Sverre Kvalø Tlf.: 76 93 13 81	svekva(a)gmail.com Mob.: 952 25 292

NSU-artikler

Artikkel	Pris	Enhet
300 meter-skiver	kr. 30,-	pr. skive
Innstikk til 300 meter-skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
200 meter-skiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til 200 meter-skiver	kr. 10,-	pr. innstikk
Halvmeterskiver	kr. 5,-	pr. skive
Innstikk til halvmeterskiver	kr. 1,-	pr. innstikk
Muskettskiver	kr. 25,-	pr. skive
Innstikk til muskettskiver	kr. 10,-	pr. innstikk
Store lapper	kr. 50,-	pr. 1000 stk.
Stoffmerker	kr. 50,-	pr. stk.
Klistremerker	kr. 10,-	pr. stk.
Nåler	kr. 25,-	pr. stk.
Medaljer	kr. 35,-	pr. stk.
Tolkesett	kr. 350,-	pr. sett
DVD-film	kr. 150,-	pr. stk.
Poloskjorte med trykk	kr. 150,-	pr. stk.

Artiklene bestilles hos kasserer Oddvar Deberitz – se kontaktinformasjon på side 4, eller www.norsksvartkruttunion.no.

Besøk oss på nett!

**Skytereglement
Lover
Kontaktinformasjon
Lenker**

norsksvartkruttunion.no

Innkalling til generalforsamling

Det innkalles med dette til generalforsamling i Norsk Svartkruttunion på Imenes Skytebane fredag den 29. juni kl. 19:00.

SAKLISTE

1. Godkjenne stemmeberettigede representanter.
2. Vedta sakliste og forretningsorden.
3. Velge ordstyrer og referent.
4. Velge to representanter til å undertegne protokollen.
5. Behandle styrets årsberetning.
6. Behandle styrets reviderte regnskap for perioden.
7. Vedta budsjett for kommende periode.
8. Behandle innkomne forslag.
9. Valg

Styret

INNKOMNE SAKER

Forslag til justering av NSUs lover fra Ålvundfjord & Ålvundeids skytterlag

Forslag 1: Nettredaktør

Bakgrunn: Til nå har MD-redaktøren og nettredaktøren vært samme person. Det kan bli vanskelig å finne personer som dekker begge disse interesseområdene, og det foreslås at redaktørjobben splittes i to styreverv:

- Muskedunder-redaktør
- Nettredaktør

Dette krever følgende forandringer i lovene:

Under § 6.6.1.

Nytt underpunkt «e»:

- e) Muskedunder-redaktør for 2 år

Nytt underpunkt «f»

- F) Nettredaktør for 2 år

De andre underpunktene får fortløpende bokstaver

Nytt underpunkt «o, p og q»:

- o) President, kasserer, Muskedunder-redaktør og MLAIC-delegat velges samtidig
- p) Visepresident, nettredaktør og sekretær velges samtidig og i de mellomliggende år.
- q) En person kan inneha to styreverv, med har kun en stemme og får kun ett styrehonorar

Nytt § 7.1

«7.1 Styret består av president, visepresident, sekretær, kasserer, Muskedunder-redaktør, nettredaktør og MLAIC-delegat.»

Forslag 2:

I det nordiske samarbeidet går sekretærjobben på sirkulasjon mellom landene. Det er ønskelig at denne personen er et styremedlem når det er NSUs tur til å ha dette vervet. Forslag til et nytt § 7.6:

«7.6 Når det skal være norsk sekretær i den nordiske samarbeidsorganisasjonen (Muzzle Loaders Associations Scandinavian Committee (MLASC)) skal sekretæren være styremedlem i NSU»

Forslag fra Nord & Sør

Forslag 1:

Vi ønsker at det i klassene Lefauchaux og Pape skal være krav til utvendige haner. Dette vil gjøre det enklere for oss i våpenkontrollen p.g.a. så mange modeller.

Forslag 2:

Vi ønsker at det skal være fri haglestørrelse i Norge, men på nordisk, EM og VM følger vi kravet på 2,55 mm. Grunnen er ujevn tilgang til denne haglestørrelsen og vi ønsker at medlemmene skal få bruke det de har, får kjøpt eller lagd selv.

Forslag 3:

Vi ønsker at det skal være pengestøtte til NM leirdue på lik linje med andre NM. Leirdueskyting er en gren som vokser og vokser, og er i dag større enn feltskyting. Vi ønsker at støtten skal være på kr. 10,000,-.

Forslag 4:

Vi ønsker også lagskyting i klassene Lefauchaux og Pape.

For Lefauchaux er forslag til navn på klasse Husqvarna.

For Pape er forslag til navn på klasse Kongsberg.

I begge lagskytingene er O og R blandet.

Forslag 5:

Dagens tekst i skytereglementet.

Klasse	Norsk NSU - 18 lødige militære kammerlader – Individuell – O.
Våpentype:	Militær 18 lødige Norsk kammerlader som ikke er modifisert.
Sikter:	Originale eller replika med korrekt siktebilde. Fri høyde på forsikte.
Avtrekk:	Original.
Kaliber:	18-ødig.
Skive:	200 meter Fransk militærskive.
Stilling:	Liggende.
Avstand:	100 meter.
Lag:	Ikke lag.
Spesiell regel:	Det er ikke tillatt med skytejakke

Teksten endres til:

Klasse	Norsk NSU - 18 lødige kammerlader – Individuell – O.
Våpentype:	18 lødige Norsk kammerlader som ikke er vesentlig modifisert. (Våpnet kan være kuttet til det ytterste båndet p.g.a rust/skader)
Sikter:	Originale eller replika med korrekt siktebilde. Fri høyde på forsikte.
Avtrekk:	Original.
Kaliber:	18 - lødige.
Skive:	200 meter Fransk militærskive.
Stilling:	Liggende.
Avstand:	100 meter.
Lag:	18 lødige kammerlader.
Spesiell regell:	Det er ikke tillatt med skytejakke

Forslag fra Eidsberg Flint & Perkusjon

Forslag nr. 1, skytereglementet og sikkerhetsregler.

- All skyting foregår etter MLAICs reglement, og oppgraderes fortløpende etter dette.
- For de (særnordiske) klasser som MLAIC ikke har noe reglement for, brukes det nordiske.
- For de klasser som kun skytes i Norge er det utarbeidet egne regler.

Intensjon:

Ved å bygge opp regelverket på denne måten vil det være enklere for den enkelte skytter å holde seg oppdatert på reglene. Hvis man skal delta i internasjonale stevner behøver ingen være i tvil om hvordan ting skal foregå.

Oppdatering av regler er enkelt, fordi vi har bare de særnorske klassene å forandre. Når det gjelder forandringer av regler i MLAIC, og det nordiske samarbeidet har vi fremdeles påvirkningskraft.

Det er ingen ulempe ovenfor myndighetene at reglen er like over hele verden.

Forslag nr. 2

Vi foreslår at det innleies en regnskapsfører til å føre NSUs regnskaper.

Kassereren har mer enn nok å gjøre allikevel, så dette vil lette hans arbeid. Uten dette tiltaket kan det bli vanskelig å finne noen som vil påta seg dette vervet i framtida, på grunn av arbeidspresset og ansvaret. Omsetningen har blitt såpass stor at det kan være greit å få oppdaterte regnskaper f.eks. til hvert styremøte. Med den manuelle føringen vi har i dag er ikke dette mulig. Den økonomiske situasjonen vår tilsier at vi har råd til dette.

Forslag nr. 3

Utsendelse av Muskedunderen bør gå direkte fra trykkeri til medlemmene.

Dagens ordning er alt for tidkrevende og totalt foreldet i dagens informasjonssamfunn. Medlemmene må få MD så fort som mulig. Vi har prøvd direkte utsending før med godt resultat.

Budsjett for NSU 2013

	BUDSJETT	2012	BUDSJETT	2013
	Inntekter	Utgifter	Inntekter	Utgifter
Medlemskontigent	200000		210000	
Bankonti per 010112	250111		288555	
Administrasjon		20000		20000
Porto	1500	8000	2000	9500
Årsmøte		1000		1000
Møter		1000		1000
Reiseutgifter styremøter		10000		12000
Reiseutgifter distriktrep.		6000		8000
Reiseutgifter øvrig		3000		3000
Honoarer		12000		18000
Internasjonale stevner		20000		20000
MLAIC		8000		11000
Muskedunderen trykk		30000		30000
Muskedunderen porto		30000		30000
Forsikring		9000		11000
Gaver		1500		1500
Gebyrer/renter	400	1000	200	500
Skiver	8000		12000	15000
Lapper	2000	1500	2000	1500
Merker/Vimpler/DVD	2500		1000	
Medaljer/Tolker	6500	25000	8500	0
T-Shirt	1000		1000	
Støtte til NM		25000		25000
Disponibelt		260011		307255
SUM	472011	472011	525255	525255

Balanseregnskap for perioden 01. 01–31.12 2012

	Inntekter	Utgifter
Overført fra 2011, postgiro	250110,96	
Medlemskontingent	218200	0
Administrasjon		13144,17
Porto	2345	9454
Reiseutgifter styremøter		9924
Reiseutgifter distriktrep.		2236
Reiseutgifter øvrig		2169
Honoarer		10000
Internasjonale stevner	14865	41282,95
Nordisk	10260	13623,92
MLAIC	7502,5	21277,66
Muskedunderen trykk		29410
Muskedunderen porto		28403,08
Forsikring		9214
Gaver		
Gebyrer / renter	462,79	167,5
Skiver	16400	6000
Lapper	1200	2250
Merker / Vimpler / DVD	150	
Medaljer / tolker	8835	30880
T-Shirt	150	
Støtte NM	0	25000
Diverse		1283,88
Overført til 2013, Postgiro		274761,09
SUM	530481,25	530481,25
Balanse fra arket "bilag"	274760,29	261330,16
Differanse	255720,96	269151,09

NM leirdue

NM leirdue 2013 ble arrangert av Nord & Sør på Korsfløyta i tidsrommet 13.–14. april. Da konkurransen begynte var det mye snø på bakken og litt guffent vær. Vi kom oss opp på banen og satte i gang med forberedelser. I tillegg til Oddvar, Grete, Sondre, Eldar, Geir og undertegnede, begynte snart de andre deltakerne å dukke opp.

Av Ragnar Holen

Geir fikset varme til oss med en gassovn, og på vegne av alle som fikk nytte godt av det, sender jeg en varm takk til ham for det. Grete gjorde en uvurderlig jobb for oss med å forsyne deltagerne med mat og drikke i kiosken.

Det ble mye bra skyting denne dagen. Flere rekorder ble brutt, noen personlige, andre offisielle.

Da kvelden nærmet seg og skytingen var ferdig for dagen var det premieutdeling. Etter det begynte folk å reise avgårde. Noen hjem, andre samlet seg i klubbhuset for en koselig

sammenkomst og overnatting.

Søndagen brakte nok en dag full av skyting og moro. Godt humør og ennå flere deltagere enn dagen før, gjorde det hektisk og spennende for alle til stede.

Noen hadde dagen og skjøt bra, mens andre hadde utfordringer med våpen og utstyr. Alt dette er ingredienser som er inkludert på et såpass stort stevne. Alt i alt ble det en bra helg med mye god skyting og mange fornøyde skyttere. Dette kom også fram av resultatlistene under premieutdelingen.

Skyttere i aksjon under NM leirdue. Med snø på bakken og sludd i luften ble det en kald fornøylese, men medaljene ble delt ut likevel.

(Bildene var dessverre for små til å gjengis større enn det som vises her.)

Manton

1. Oddvar Deberitz	N&S	12 duer
2. Jørn Olav Larsen	GSL	12 duer
3. Willy Morthen	ESS	11 duer
4. Terje Brustad	ESS	10 duer
5. Johnny Randen	ESS	9 duer
6. Sondre Nordhagen	N&S	9 duer
7. Geir Kjeldsmoen	N&S	7 duer
8. Arne Riis	EFP	6 duer
9. Lars Erik Gåsvær	HFP	5 duer
10. Tommy Foss	GSL	4 duer
11. Sven Lund	ESS	4 duer
12. Steinar Foss	GSL	2 duer

Manton original

1. Oddvar Deberitz	N&S	9 duer
2. Sondre Nordhagen	N&S	8 duer
3. Jørn Olav Larsen	GSL	2 duer

Lorenzoni

1. Oddvar Deberitz	N&S	21 duer
2. Sondre Nordhagen	N&S	16 duer
3. Ragnar Holsen	N&S	16 duer
4. Jørn Olav Larsen	GSL	15 duer
5. Anita Foss	GSL	14 duer
6. Kjell Olav Aasgård	MSL	12 duer
7. Steinar Foss	GSL	7 duer
8. Øyvind Solli	HIL	7 duer
9. Tommy Foss	GSL	7 duer

Lorenzoni original

1. Oddvar Deberitz	N&S	18 duer
2. Terje Brustad	ESS	13 duer
3. Willy Morthen	ESS	12 duer
4. Sondre Nordhagen	N&S	11 duer
5. Anne Lund	ESS	10 duer
6. Sven Lund	ESS	10 duer
7. Geir Kjeldsmoen	N&S	8 duer
8. Jørn Olav Larsen	GSL	4 duer
9. Jan Inge Andersen	ESS	4 duer

Pape

1. Sondre Nordhagen	N&S	20 duer
2. Oddvar Deberitz	N&S	15 duer
3. Jørn Olav Larsen	GSL	15 duer
4. Kjell Bergersen	EFP	14 duer
5. Nikolay Mustaparta	ESS	14 duer
6. Willy Morthen	ESS	14 duer
7. Ragnar Holen	N&S	14 duer
8. Tommy Foss	GSL	10 duer
9. Geir Kjeldsmoen	N&S	9 duer
10. Anne Lund	ESS	9 duer
11. Terje Brustad	ESS	9 duer
12. Johnny Randen	ESS	6 duer
13. Anita Foss	GSL	5 duer
14. Sven Lund	ESS	4 duer
15. Steinar Foss	GSL	3 duer
16. Kurth Paulsen	ESS	1 due
17. Jan Inge Andersen	ESS	0 duer

Lefauchaux

1. Oddvar Deberitz	N&S	24 duer
2. Sondre Nordhagen	N&S	17 duer
3. Jørn Olav Larsen	GSL	14 duer
4. Øyvind Solli	HIL	8 duer
5. Anita Foss	GSL	7 duer
6. Steinar Foss	GSL	6 duer
7. Tommy Foss	GSL	3 duer

LAGSKYTING

Batesville

1. Nord & Sør	53 duer

Hawker

1. Nord & Sør	28 duer

NSUs tidlige historie

I år fyller Norsk svartkruttunion 30 år. Foranledningen til stiftelsen var å lage en organisasjon som favnet om alle norske svartkruttskytterne. Norske skyttere hadde allerede deltatt i Nordiske svartkruttmesterskap, og for at Nordisk skulle kunne arrangeres i Norge var det nødvendig å opprette en nasjonal organisasjon.

Av Øyvind Flatnes

Etter å ha blitt forbigått av røyksvake våpen rundt 1900, fikk svartkruttskytingen igjen sin renessanse rundt 1960 i USA. Den nye interessen skyldtes i stor grad 100-årsmarkeringen i anledning borgerkrigen i USA (1861–1865) og 200-årsjubileet for den amerikanske revolusjonen (1775–1783). Avdelinger som gjenskapte slag begynte å ta i bruk antikke våpen, og amerikaneren Val Forgett var blant de første til å produsere autentiske kopier av svartkruttvåpen. Forgett reiste til Italia, og gjorde avtaler med italienske firmaer som Aldo Uberti og Davide Pedersoli som kunne produsere billige våpen til det amerikanske markedet – mye billigere enn det amerikanerne kunne lage selv. En annen sannsynlig forklaring på svartkruttskytingens renessanse er nok påvirkningen fra amerikansk westernkultur i form av filmer, TV-serier, bøker og blader.

Pionerer fra Trondheim

Den moderne norske svartkruttskytingen hadde sin vugge i Trøndelag, nærmere bestemt Trondheim i det herrens år 1983. Vi får tro at ryktet om svartkruttskytingens gleder hadde nådd trønderne som startet NSU i 1983 fra nettopp USA, mest sannsynlig gjennom våpenblader. I hvert fall, i oktober 1983 fikk fire skyttere fra Trondhjems Pistolklubb fullmakt til å utrede medlemskap i Muzzle Loaders Association International Committee (MLAIC). I re-

feratet fra stiftelsesmøtet 2. desember samme år står følgende å lese: «*Vi mener at tiden enno ikke er moden for tilslutning til MLAIC, men vurderer et som fullt mulig å avvikle Nordisk Mesterskap i svartkruttskyting uten dette medlemskap. Dessuten vil vi hevde at tiden er inne for å samle svartkruttskytternes interesser her til lands på tvers av eksisterende skytterorganisasjoner. Med dette for øyet ble det av de undertegnede besluttet å stifte en organisasjon med foreløpig tittel: Norsk svartkruttunion.*»

Med på dette stiftelsesmøtet var Ivar Edvard Grimstad, Ragnar Hegge, Raymond John Sivertsen og Nils Ove Rutlin. Ragnar Hegge er eneste gjenlevende av disse fire, og han er fremdeles aktiv svartkruttsskytter.

Markedsføring via våpenblader

For å skape blest om den nystartede unionen ble det vedtatt å forfatte en artikkel om svartkruttskyting til bladet *Våpen*, sammen med en del bilder, men uten at Norsk Svartkruttunion skulle nevnes i teksten. I tilknytning til artikkelen ble det bestemt å rykke inn en annonse for Norsk Svartkruttunion for å gjøre unionens eksistens og formål kjent, og hvor det skulle fremgå at: «*NSUs hovedformål er å samordne og ivareta svartkruttsskytternes interesser – og å være nasjonalt og internasjonalt kontaktorgan. Det søkes således kontakt med klubber og enkeltpersoner som*

driver med svartkruttsskyting for å formidle informasjon om våpen og utstyr.» Før artikkelen og annonsen kom på trykk i *Våpen* mente trønderne at det ville være lurt å ligge lavt i terrenget for å unngå at andre ble fristet til å forpurre tiltaket med lignende kryssende organisasjonsdannelse.

Unionen vokser

Artikkelen om svartkruttsskyting kom på trykk i nr. 2 av bladet *Våpen*, med annonsen til NSU godt synlig. Det kom raskt inn brev fra hele landet med interessenter. Sivertsen fikk i oppgave å lage emblem som skulle brukes på brevmaler, som stempel og som jakkemerke. På dette tidspunktet så ikke NSU det som sin oppgave å forestå medaljeskyting, men stilte seg gjerne til tjeneste dersom skyttere ønsket å gjennomføre dette på privat basis. I stedet ble det vurdert postskyting på internasjonal basis.

Nordisk mesterskap i svartkruttsskyting ble avholdt i Trondheim i 1985. Medlemsbladet *Muskedunderen* utkom for første gang i desember samme år, og ble et viktig kontaktorgan for medlemmene.

Snart ble MLAIC-reglementet oversatt til norsk, og det ble satt i gang konkurranseskyting. NSU ble «correspondent member» av MLAIC i 1986. Norge kunne ikke bli fullverdige medlemmer før en nordmann hadde deltatt i et verdensmesterskap.

Samme år ble det arrangert norgesmesterskap i svartkruttsskyting for første gang – i hvert fall i nyere tid. Mesterskapet ble arrangert av fire Oslo-klubber på Løvenskioldbanen i tidsrommet 21.–22. juni 1986. Det ble konkurrert i åtte MLAIC-klasser, samt revolverfelt. Som en kuriositet kan det nevnes at datidens NSU-regler sa at et «våpen med handikapp kan stille i "høyere" klasse f.eks. glattløpet flint i riflet flintklasse.»

I 1987 hadde NSU fått stor respons fra annonser i våpentidsskrifter som *Våpenjournalen*

Ragnar Hegge var en av de fire trønderne som stiftet NSU, og han holder fortsatt koken etter 30 år. Her fra Nordisk i Finland 2010.

og *Nordisk Våpenforum*, noe som førte til en markert økning i antall medlemmer. I 1987 var medlemsmassen økt til hele 133. NM 1987 ble avholdt i Rissa hos Indre Fosen Sportsskyttere.

På dette tidspunktet ble det også forhandlet med Det kongelige norske politi- og justisdepartement om å bli godkjent skytterorganisasjon på lik linje med for eksempel DFS og NSF. Denne prosessen skulle vise seg å ta tid, men i 1993 godkjente endelig Justisdepartementet NSU som eget skytterforbund.

I 1988 hadde medlemstallet økt til 170, og Christiania Skydeselskab arrangerte NM på Sørskogbygda skytterlags bane i Elverum.

Samme år blir distriktsrepresentant for Vestlandet, Alex Høyby, valgt til Norges representant til EM i Spania. Turen førte til at Norge ble tatt opp som fullverdig medlem av MLAIC 31. august 1988.

I 1989 hadde medlemstallet steget til 215. På de 24 årene som har gått har medlemsmassen økt med ytterligere 1000, og vi er per i dag rundt 1 200 medlemmer fordelt på 110 klubber. Vi får håpe den sterke veksten fortsetter i årene som kommer. Takk til dere som startet det hele!

Støping av kuler til svartkruttvåpen

De beste kulene er de du støper selv, og ikke er det særlig vanskelig heller. Det kan gjøres komplisert, men det kan også gjøres enkelt. Denne artikkelen forklarer hvordan du støper svartkruttkuler – både på den enkle og mer avanserte måten.

Av Øyvind Flatnes

Hva er forskjellen på de to metodene? De fleste skyttere er ikke så nøye på hvordan kulene er. De smelter blyet og fyller formene – og får kuler som fungerer like bra som noe annet. Andre, ofte ihuga konkurranseskyttere, er opptatt av at hver kule at alle kuler skal være identiske, og være veie akkurat det samme. For å oppnå jevne resultater blir det tatt i bruk kokeplater for å forvarme tengene og termometer for å måle temperaturen på blyet. Jevn temperatur på bly og tang gir jevne kuler. Når det er sagt, det finnes eksempler på skyttere som skyter det jeg vil kalle lurvete kuler, men vinner konkurranser likevel. Jeg begynte støpekarrieren min med hjemmelagede gipsformer og smelting av bly i blikkboks over bål.

Før du begynner å støpe er det viktig å merke seg følgende: På grunn av den giftige blydampen må du aldri støpe kuler i lukkede rom. Puster du inn for mye blydamp kan det føre til blyforgiftning. Støp kulene utendørs, eller for eksempel i en garasje med åpen dør. Vask deg grundig inni neseborene og i munnen når du er ferdig. Husk også på vernebriller og hansker. Klærne bør dekke all hud på kroppen slik at du ikke brenner deg om du skulle være uheldig å søle bly.

Smeltegryte

Det første du må skaffe deg er en varmekilde og noe å smelte blyet i. Du kan smelte bly i en blikkboks over et bål, men det er langt mer

Dette trenger du

- Smeltegryte eller elektrisk bly-smelter
- Bly
- Blyøse
- Kuletang
- Talg, bivoks eller kulefett
- En gammel spiseskje eller lignende
- Gammelt håndkle eller laken
- En hard tre- eller gummiklubbe
- Hansker og sikkerhetsbriller
- Barreform (valgfritt)
- Blytermometer (for den viderekomne)
- Kokeplate (for den viderekomne)
- Tinn (om du skal støpe til enkelte patronvåpen som krever harde kuler)

komfortabelt å kjøpe seg en elektrisk støpegryte. Lees gryte er billig, og fungerer bra. Jeg har hatt min i snart 15 år, og etter at jeg skiftet varmeelement i fjor er den som ny. Varmeelementet er for øvrig en slitedel, det samme er termostaten. Du får også smeltegryter av hakket bedre kvalitet, for eksempel fra Lyman eller RCBS. Dersom du ikke vil investere i en elek-

trisk støpegryte får du kjøpt jernsmeltegryter som du kan varme over for eksempel en propanbrenner.

Bly

Det er mest vanlig å bruke rent bly til svartkruttkuler. Unntaket er kuler til en del svartkruttpatronrifler som kan inneholde litt tinn for å gjøre dem hardere. Jeg bruker uten unntak taktekkerbly, som er rent nok. Dette får jeg tak i fra blikkenslagere som ofte har avkapp til overs, eller tar vare på gammelt bly. Hjulvekter, eller hjullodd, fra bildekk, inneholder tinn, og er for hardt for de fleste svartkruttkuler

Eventuelt tinn bør være så rent som mulig. Tinn til legeringer kjøper jeg hos Biltema. De har kilostenger med loddetinn som er 99,6 % rent, og det holder lenge.

Rensing av blyet

For å gjøre blyet lettere å håndtere, er det lurt å smelte det i barrer. Under denne prosessen kan du også rensset blyet for urenheter. Kutt blyet opp i passende biter, og la det smelte. Pass på at blyet er tørt, for selv den minste vandråpe kan få blyet til å «eksplodere» i gryten. Vær svært påpasselig og se til at det ikke regner eller kan dryppe vann direkte ned i blyet. Det samme gjelder når du tilfører nytt bly når smeltegryta begynner å bli tom. Blyet må alltid være tørt.

Fjern slag og urenheter som flyter opp med en spiseskje eller lignende. Når du har fått bort det verste skal blyet «flukses» – eller renses. Ta en liten bit med talg på størrelse med en ert og legg den oppi det smeltede blyet. Du kan gjerne bruke talg fra talglys eller kulefett. Det vil nå ryke kraftig, og for å stoppe røyken kan du holde en tent fyrstikk over blyet. Jeg lar det som oftest bare ryke, og i de fleste tilfelle vil gassene ta fyr av seg selv. Når gassene antennes vil røyken forsvinne, og det vil brenne en kort stund til dampen fra talgen er fordampet. Etter

at du har tent på må du røre godt rundt i blyet slik at alle urenheter kommer til overflaten. Skum av de siste urenhete, og når det er rent heller du blyet oppi barreformen.

Lage legeringer

Et godt tips er å smelte eventuelt tinn i de samme formene, slik at det blir lettere å lage legeringer, for eksempel 1:20 der du har 1 del tinn og 20 deler bly. For å lage en slik legering smelter du 20 barrer rent bly sammen med 1 barre tinn. Dersom gryta er liten kan du smelte 10 blybarrer og en halv barre tinn.

Klargjøring av støpetengene

Før du begynner å støpe må du tørke alle rester av olje og fett av kuletangen. Er det olje i selve støpeformen vil det ta lang tid før oljen er fordampet, og kulene du støper vil bli stygge og ruglete. Dersom du bruker ståltenger er forvarming av støpetengene en fordel. Jeg bruker en kokeplate, som koster ca. 300 kroner på Clas Ohlson, til å varme tengene mens jeg smelter blyet. Kalde tener gir dårlige kuler fordi blyet kjøler seg ned før den får fylt ut formen. Du kan også varme opp tangen ved å støpe kuler, men det kan ta tid – av og til opp mot 20–30 kuler – derfor foretrekker jeg forvarming på kokeplate. Som regel er de bare de tre–fire første kulene som må kasseres når kokeplaten brukes.

Aluminium og messing leder varme bedre enn stål, og du trenger derfor ikke kokeplate til tener som er laget av aluminium og messing. Du kan derimot legge dem på toppen av gryta en stund før du begynner å støpe.

Termometer

En av de beste investeringene mine er et termometer som måler temperaturen på blyet i smeltegryta. Jevn temperatur i gryta gir jevne kuler, som igjen betyr mindre vrak, som igjen betyr at du slipper å bruke mer tid enn nødvendig for å støpe kulene du trenger. Støper

du med rent bly bør du vente til blyet er rundt 900–1000 Fahrenheit. Er blyet kaldere enn det kan du få problemer med å fylle ut formen ordentlig. Støper du med blylegering holder det med 750 Fahrenheit. Blir blyet varmere enn dette kan tinnnet fordampe.

Støpingen

Uten termometer kan du se på fargen på det smeltede. Når blyet er strågult er det som regel varmt nok.

De fleste blygryter har bunntapping, men det er en absolutt fordel å bruke blyøse. Du får mer trykk, formen fylles bedre og du slipper at bunntappingen lekker. Bunntapping fungerer greit til rundkuler og mindre langkuler, men er ubrukelig til for eksempel store miniekuler. Jeg har borret opp hullet i min Lyman-blyøse, slik at formene fylles raskere.

Når du skal støpe heller du blyet fra øsen og over i kuleformen, eller bruk tappefunksjonen på blygryta. Det vil samle seg overflødig bly oppå kutteplaten på kuletangen, men det gjør ingenting. Når blyet har stivnet tar du en kulle av tre eller gummi og fører kutteplata fremover til den har kuttet av blyet. Det er som regel ikke nødvendig å banke. Blyet du kutter og kasserte kuler kan du samle opp og smelte om igjen senere.

Åpne formen og plasser kula på noe mykt, for eksempel et gammelt laken eller håndkle. Vil den ikke ut med en gang kan du dunke litt på støpetanghåndtaket med trekølla, og som regel slipper den etter noen dunk. Husk at kula er glovarm med en gang den kommer ut av formen, så ikke ta på den før den har kjølnet. En perfekt kule skal ikke ha rugler, den er jevn og har skarpe kanter.

Når du først er i gang er det viktig å holde et visst tempo på støpingen, slik at tangen ikke kjøler seg ned.

Det tar litt før du finner teknikken, men med litt øving går det som en lek. Hver tang er

forskjellig å støpe med. Som regel er rundkuler det enkleste, og det vanskeligste er å få perfekte miniekuler.

Når du avslutter støpingen bør du ikke la gryta være mer enn halvfull av bly. Er den full av størknet bly kan du risikere at du får et eksplosjonslignende «vulkanutbrudd» når du smelter blyet neste gang.

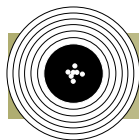
Hva kjennetegner en god kule?

Hva er galt derom kulene er ruglete og vil ikke fylle seg helt ut i formen? Dette er helt normalt og kommer sannsynligvis av at formen ikke er varm nok, eller at blyet er for kaldt. Det kan også være forårsaket av olje i formen. Fortsett å støpe, og før eller senere vil kulene bli perfekte. Kulestøping er som alt annet en øvelse som du vil mestre etter hvert som du har prøvet og feilet litt.

Dersom kulene har et frostaktig utseende er blyet og tangen, eller begge deler, for varmt. Jeg bruker ikke å bry meg så veldig om frostillignende kuler. Det er uansett mye bedre enn kuler som ikke har fylt formen helt.

Dersom du får luftblærer i kulene hjelper det ofte å la blyet «renne over» når du heller i bly. Luften blir dermed presset ut av formen. Du kan dele en kule ved å plassere en knivsegg på toppen av kula og banke oppå med en hammer.

Denne artikkelen er også publisert på svartkrutt.net med tilhørende bilder, samt en instruksjonsvideo.

Terminlister 2013

Nord-Norge

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Ons 05.06.2013	18:00	25 m	HPK	Heggenkollen	
Søn. 16.06.2013		100, 200, 300	Meløy pistollag		NM langhold
Ons 07.08. 2013	18:00	25 m	HPK	Heggenkollen	
Ons 21.08.2013	18:00	25 m	HPK	Heggenkollen	
Lør. 31.08.2013	12:00	25 m	TPK	Tromsdalen	
Søn. 01.09.2013	12:00	30 sk. felt håndvpn.	TPK	Tromsdalen	
Lør 07.09.2013	10:00	25 m + 30sk felt	HPK	Heggenkollen	

Midt-Norge

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Søn. 03.02.2013	11:00	25 +50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 23.02.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvfelt
Søn .03.03.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 16.03.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvfelt
Man. 04.04.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	2. påskedag
Søn. 07.04.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 20.04.2013	09:00		Nidaros	Jonsvannet	Ulvfelt
Søn. 28.04.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Tor. 02.05.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	Ørsta/Volda
Søn. 05.05.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Man. 20.05.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	2. pinsedag
Tor. 23.05.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	Ørsta/Volda
Søn. 26.05.2013	12:00	25 m	IFS	Rissa	Mesterhornet
Søn. 02.06.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Lør. 08.06.2013	11:00	25 + 50 + 100 m	Å & Å	Reinset Kaml.	approsasjonstevne
Søn. 23.06.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	ØrstaVolda
Lør. 06.07.2013	10:00	DM BANE	VSSL	Verdal	DM Midt - Norge
Søn. 07.07.2013	10:00	DM BANE	VSSL	Verdal	DM Midt - Norge
Søn. 04.08.2013	11:00	30 skudd felt	TPK	Jonsvannet	KL.m. Kølabbrenner'n
Søn. 18.08.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	VSSL	Verdal	
Lør. 24.08.2013	10:00	Felt	Ø/V	Sollidalen	Bare revolver
Søn. 01.09.2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	KL.m. Kølabbrenner'n
Søn.08.09.2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	
Tors.19.09.2013	18:00	25 m	Ø/V	Sollidalen	
Søn. 22.09.2013	12:00	25 m	IFS	Rissa	Svartkrutthornet

Søn. 29.09.2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Lør.05.10. 2013	10:00	25 + 50 + 100 m	Ø/V	Sollidalen	
Søn. 06.10. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Søn. 27.10. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Søn. 03.11. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Søn. 24.11. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Søn. 01.12. 2013	11:00	25 + 50 m	TPK	Jonsvannet	
Søn. 15.12. 2013	12:00	25 + 50 m	HFP	Skatval	
Lør.28.12. 2013	12:00	Felt	IFS	Rissa	Svartkruttfelten

Sør- og Vestlandet

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Lør. 16.03.13	10:00	25 m + D. Mals.	GSL	Fjæreheia	DM
Søn. 17.03.13	10:00	Felt	GSL	Fjæreheia	DM kun revolver
Tir. 02.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Lør. 06.04.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	
Tir. 16.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 30.04.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 14.05.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 28.05.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Tir. 11.06.13	18:00	25 og 50 m.	GSL	Fjæreheia	
Lør. 29.06.13	10:00	25, 50 og 100 m.	GSL	Imenes	NM-bane
Søn. 30.06.13	10:00	25, 50 og 100 m.	GSL	Imenes	NM-bane
Lør. 10.08.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	DM
Søn. 11.08.13	10:00	Hagle	GSL	Froland	DM

Østlandet

Dato	Tid	Avstand	Klubb	Sted	Merknad
Lør. 13.04.2013	10:00	Hagle	N & S	Korsfløyta	NM-Lerdue
Søn. 14.04.2013	10:00	Hagle	N & S	Korsfløyta	NM-Lerdue
Ons. 24.04.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Søn. 28.04.2013	09:00	100 m.	EFP	Eidsberg	DM
Lør. 04.05.2013	09:00	100, 200 og 300 m.	EFP	Marker	Langhold
Søn. 05.05.2013	09:00	100, 200 og 300 m.	EFP	Marker	Langhold
Ons. 08.05.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Lør. 18.05.2013	10:00	25 m.	KBT	Egeberghanen	DM
Man. 20.05.2013	10:00	50 m.	KBT	Egeberghanen	DM
Ons. 22.05.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	
Lør. 01.06.2013	10:00	Felt	N & S	Korsfløyta	NM
Søn. 02.06.2013	10:00	Felt	N & S	Korsfløyta	NM
Ons. 05.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen	

Ons. 19.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons. 26.06.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons. 07.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons. 21.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons. 28.08.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Ons. 04.09.2013	14:00	25 og 50 m.	SCS	Korpåsen
Søn. 08.09.2013	10:00	Riflefelt	KBT	Egebergbanen
Tor. 26.12.2013	Dagslys	Ribbefelt	EFP	Eidsberg

Kontaktpersoner

MIDT-NORGE

Verdal Sport Skytter Lag (VSSL)

Terje Kolstad

Tlf.: 996 129 52

E-post: te-kolst(a)online.no

Hell Felt & Perkusjon (HFP)

Stein Are Karlsen.

Tlf.: 90 69 01 80

E-post: singleaction45(a)hotmail.com

Indre Fosen Sports skyttere (IFS)

Ivar Hermann Olsen

Tlf.: 91 70 11 36.

E-post: iva-olse(a)online.no

Trondhjem's Pistolklubb, Svartkrutt-gruppa (TPK)

Torgeir Wærdahl

Tlf.: 91 11 22 97

E-post: torgeiwa(a)online.no

Svartkruttgruppa i Ålvundfjord & Ålvundeid skytterlag (Å&Å)

Barb Grisdale-Helland

Tlf.: 716 98 301

E-post: grisdale(a)sunnals.net

Skogn Skytterlag (SS)

Einar Svee

Tlf.: 91 71 06 38

Trondhjemse Militærhistoriske Skyteselskap (TMS)

Ragnar Hegge

Tlf.: 930 30 366

E-post: rhegge(a)netcom.no

Ørsta/Volda Pistolklubb (Ø/V)

Sven-Tore Verstad

Tlf. 911 87 681

E-post: stverstad(a)hotmail.com

ØSTLANDET

Nord & Sør (N&S)

Oddvar Deberitz

Tlf.: 62 96 43 80/mob.: 977 63 412

o-deb(a)online.no

Kongsvinger Blackpowder Team (KBT)

Dagfinn Torp

dagfintorp(a)hotmail.com

Schedsmoe Civile Skydeselskab (SCS)

Ernst Kristian Risan

Tlf. 922 40 582

Eidsberg Flint & Perkusjon (EFP)

Kjell Bergersen

Tlf. 69 85 58 20

kjberg3(a)online.no

SØR- OG VESTLANDET

Grimstad Svartkuttlag (GSL)

Steinar Foss

Tlf. 900 45 558

steinarf(a)hernis.no

NORD-NORGE

Svartkruttgruppa av Tromsø PK

Ken A. Jensen, ken(a)cs.uit.no, Tlf: 990 01 530

Per markussen, per(a)cc.uit.no, Tlf: 907 75

680

Norske rekorder

Originalvåpen

Miquelet	Oddvar Deberitz	N&S	93 p.	02.12.2012	Korsfløyta (NY)
Maximillian	Dag M. Winge	TMS	81	17.08.2012	Pforzheim
Vetterli	Eldar Gulli	N&S	97 p.	19.04.2009	Korsfløyta
Valkyrie	Linda Johansen	N&S	88 p.	12.02.2012	Korsfløyta
Whitworth	Ragnar Hegge	TGMC	94 p.	1988	Finland
Minié	Øyvind Flatnes	HPK	88 p.	25.07.2009	Åsheim
Cominazzo	Odd Flomark	OKTS	85 p.	25.05.1998	Breimyra
Kuchenreuter	Odd Flomark	BPK	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Colt	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	29.04.2004	Kongsvinger
Tanegashima	Dag M. Winge	TMS	60	17.08.2012	Pforzheim
Hizadai	Petter Hoberg	SCS	87 p.	10.08.2007	Parma, Italia
Remington	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	21.07.2012	København
S&W	Dagfinn Torp	KBT	96 p.	30.06.2012	Eidsberg
4" kammerlader	Rune Stensrud	KBT	90 p.	20.04.2008	Korsfløyta
18 l. mil. kammerl.	Eldar Gulli	N&S	96 p.	22.08.2009	Lunner
Perkusjonsmuskett	Per Østby	EFP	95 p.	05.07.2003	Årnes
Bakladet perkusjon	Willy Morten	Eidsvoll	90 p.	03.07.2010	Jonsvannet
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Pennsylvania	Dag M. Winge	TMS	83 p.	08.01.2012	Jonsvannet
12,17x44	Dagfinn Torp	N&S	95 p.	20.06.2010	Kongsvinger
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	22.04.2012	Korsfløyta
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	163 p.	14.04.2012	Korsfløyta

Hagle

Lorenzoni	Oddvar Deberitz	N&S	24 duer	11.06.2011	Eidsvoll
Manton	Sondre Nordhagen	N&S	14 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Lefauchaux	Oddvar Deberitz	N&S	24 duer	14.04.2013	Korsfløyta (NY)

Replikavåpen

Miquelet	Dag M. Winge	TGMC	94 p.	22.01.2000	Skatval
Maximilian	Per Østby	EFP	94 p.	11.08.2006	Bordeaux
Minié	Trond Berger	EFP	96 p.	06.06.1997	Eidsberg
Whitworth	Per Østby	EFP	100 p.	21.03.2004	Korsfløyta
Vetterli	Oddvar Deberitz	N&S	100 p.	25.08.2005	Kongsvinger
Valkyrie	Marianne Berger	EFP	96 p.	29.05.2004	Korsfløyta
Cominazzo	Are Fosjord	SCS	94 p.	08.05.2000	Maridalen
Kuchenreuter	Odd Flomark	OKTS	100 p.	07.06.1994	Onsrud
Mariette	Ketil Berntsen	HFP	98 p.	23.06.1996	Skatval
Tanegashima	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	15.07.2007	Eidsberg

Hizadai	Oddvar Deberitz	N&S	97 p.	13.05.2007	Kongsvinger
Pennsylvania	Per Østby	EFP	96 p.	25.07.2009	Åsheim
Lamarmora	Oddvar Deberitz	N&S	96 p.	04.09.2011	Kongsvinger
Remington	Per Østby	EFP	100 p.	22.05.2005	Korsfløyta
S&W	Rune Stensrud	KBPT	97 p.	07.07.2002	Eidsberg
Perkusjonsmuskett	Kjell Bergersen	EFP	95 p.	05.07.2009	Ørnfjell
Jarmann	Oddvar Deberitz	N&S	95 p.	15.01.2012	Korsfløyta
Tanzutsu	Oddvar Deberitz	N&S	84 p.	29.01.2012	Korsfløyta
Remington revolver	Rune Stensrud	KBT	168 p.	14.04.2012	Korsfløyta
Donald Malson	Rune Stensrud	KBT	80 p.	25.03.2012	Kongsvinger

Hagle

Lorenzoni	Per Østby	EFP	21 duer	20.07.2003	Eskilstuna
Manton	Sondre Nordhagen	N&S	22 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Pape	Tor Bjarne Justnæs	KGP	20 duer	16.06.2012	Stemtjønn

Langhold

Turner	Per Østby	EFP	283 p.	04.05.2005	Frankrike
Bodine	Per Østby	EFP	289 p.	26.03.2005	Størjebygda
Sporting Trophy	Per Østby	EFP	565 p.	28.03.2005	Frankrike

Lagrekorder

Adams	Kongsvinger B. P. T.		265 p.	29.06.2012	Eidsberg
Lucca	Eidsberg Flint & P. R		246 p.	03.07.2004	Eidsberg
Peterlongo	Tromsø Pistolklubb		278 p.	10.06.1995	Eidsberg
Forsyth	Schedsmoe C.S		279 p.	03.07.2004	Eidsberg
Wogdon	Schedsmoe C.S.		261 p.	05.07.1997	Eidsberg
Halikko	Nord & Sør		267 p.	22.04.2012	Korsfløyta
Magenta	Eidsberg Flint & P.		265 p.	07.07.2002	Eidsberg
Pforzheim	Eidsberg Flint & P. R/O		286 p.	05.07.1998	Eidsberg
Rigby Cup	Eidsberg Flint & P.		281 p.	05.07.1998	Eidsberg
Scandinavian Cup	Kongsvinger B. P. T.		273 p.	05.07.2003	Ånes
Remington original	Kongsvinger B. P. T.		268 p.	15.04.2012	Korsfløyta
Remington replika	Eidsberg Flint & P.		288 p.	01.07.2012	Eidsberg
Gustav Adolph	Nord & Sør		254 p.	09.04.2011	Korsfløyta
Enfield	Nord & Sør		271 p.	30.06.2012	Eidsberg
Pauly	Nord & Sør		224 p.	15.04.2012	Korsfløyta

Hagle

Hawker	Nord & Sør		44 duer	16.06.2012	Stemtjønn
Batesville	Nord & Sør		53 duer	13.04.2013	Korsfløyta (NY)

Returadresse:

NORSK SVARTKRUTTUNION
c/o ODDVAR DEBERITZ
FINNHOLTVEGEN 848
2114 DISENÅ

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

PORTO BETALT
PORT PAYÉ
NORGE

